

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

спеціалізованої школи № 43 «Грааль» м.Києва

на 2023 – 2024 навчальний рік

1 - 4 класи

СХВАЛЕНО

на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Вступ

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими. Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення. Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості: випускник школи добре проінформована особистість; прагне до самоосвіти та вдосконалення; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави; є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки; свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля; мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал. Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності,

культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя. Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх

предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах. Наш випускник – свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків.

Мета освітньої програми:

- реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);
- забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
- наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Освітня програма, що реалізується спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- Формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Нормативно – правове забезпечення:

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом освіти програма початкової школи розроблялася на основі:

- для 1-2 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018), типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),
- для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018), Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

- 1 класу НУШ - 805 годин/навчальний рік,
- 2 класу НУШ – 875 годин /навчальний рік.
- 3 класу НУШ – 910 годин/навчальний рік,
- 4 класу НУШ - 910 годин/навчальний рік.

Відповідно до робочого навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою, розробленого на підставі типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом О. Я. Савченко:

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень;
- встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання;
- визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87, через окремі предмети.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);

математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;

природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;

технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;

інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;

соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;

громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;

мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;

фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Інтегровано вивчається навчальний предмет «Я досліджую світ». При вивченні інтегрованого предмету «Я досліджую світ» здійснюється розподіл годин між освітніми галузями: природнича, громадянська, історична, соціальна і здоров'язбережна – разом 3 год./тиждень для учнів 1 – 2 класу.

Варіативна складова навчального плану спрямована на підсилення вивчення української мови (за навчальними програмами для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня).

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

2. Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через уміння вчитися, здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо.

Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів з 01.09.2022 року буде здійснюватися відповідно до методичних рекомендацій, затверджених наказом МОН України від 13.07.2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»

3. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації

освітнього процесу: ✓ різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;

- ✓ екскурсії,
- ✓ віртуальні подорожі,
- ✓ спектаклі,
- ✓ квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

1 - 4 класи

Пояснювальна записка

I. Загальні засади

Навчальний план для 1 – 4 класів закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі Освітньої програми спеціалізованої школи № 43 з поглибленим вивченням предметів суспільно-гуманітарного циклу «Грааль» (1 - 4 класи), затвердженої рішенням педагогічної ради № 1 від 30.08.2023 року

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, у 2 – 4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова навчання – українська.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальний план спеціалізованої школи № 43 з поглибленим вивченням предметів суспільно-гуманітарного циклу «Грааль» (1 – 4 класи) включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на збільшення кількості годин на вивчення предмету «Українська мова» інваріантної складової (1 год).

Гранична наповнюваність класів та поділ на групи при вивченні окремих предметів інваріантної складової навчального плану здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності, груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

III. Структура навчального року та режим роботи закладу

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023-2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – Днем знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня по 22 грудня 2023 року

II семестр – з 8 січня по 31 травня 2023 року

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

Осінні – з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року

Зимові - з 23 грудня 2023 року по 7 січня 2024 року

Весняні - з 25 березня по 31 квітня 2024 року

Додаткові тижневі канікули для 1-х класів – з 19 лютого по 25 лютого 2024 року

Типовий навчальний план

*Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти,
розроблена під керівництвом О. Я. Савченко*

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна	315	350	350	350	1365
Іншомовна					
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	105	105	105	105	420
Технологічна	35	70	70	70	245
Інформатична					
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Усього	770	840	840	840	3290
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Додаток
(Типова освітня програма розроблена
під керівництвом О.Я.Савченко, 1-2 клас,
наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743 -22)

Робочий навчальний план
1-А, Б, В, 2-А, Б, В, Г класів

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1-А, Б,В	2-А, Б, В, Г
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	7 + 1	7 + 1
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2	3
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		19+1+3	21+1+3
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	-
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25

Додаток
(Типова освітня програма розроблена
під керівництвом О.Я.Савченко, 1-2 клас,
наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743 -22)

Робочий навчальний план
1- Г клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
		1-Г	з них для учнів з інклюзивним навчанням
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	7+1	-
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2	-
Математична	Математика	4	-
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	-
Технологічна	Дизайн і технології	1	-
Інформатична	Інформатика	-	-
Мистецька	Мистецтво	2	-
Фізкультурна	Фізична культура	3	-
Усього		19+1+3	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	-
Корекційно-розвиткова робота	Заняття з логопедом		3+2
	Заняття з практичним психологом		1+1
	Заняття з корекційним педагогом		
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		30	

Додаток
(Типова освітня програма розроблена
під керівництвом О.Я.Савченко, 3-4 клас,
наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743 -22)

Робочий навчальний план
3- А, Б, В, Г, 4-А, Б, В, Г класів

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3-А,Б,В,Г	4-А,Б,В,Г
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	7 + 1	7 + 1
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+1+3	22+1+3
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	-
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26

Додаток
(Типова освітня програма розроблена
під керівництвом О.Я.Савченко, 3-4 клас,
наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743 -22)

Робочий навчальний план
3 – Д клас

Назва освітньої галузі		Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
			3 – Д	з них для учнів з інклюзивним навчанням
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна		Українська мова	7+1	-
Іншомовна		Іноземна мова (англійська)	3	-
Математична		Математика	5	-
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		Я досліджую світ	3	-
Технологічна		Дизайн і технології	1	-
Інформатична		Інформатика	1	-
Мистецька		Мистецтво	2	-
Фізкультурна		Фізична культура	3	-
Усього			22+1+3	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня			23	-
Корекційно-розвиткова робота	Заняття з логопедом			4
	Заняття з практичним психологом			2
	Заняття з корекційним педагогом			
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			32	

Додаток
(Типова освітня програма розроблена
під керівництвом О.Я.Савченко, 3-4 клас,
наказ МОН від 12.08.2022 р. № 743)

Робочий навчальний план
4- Д клас

Назва освітньої галузі		Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
			4-Д	з них для учнів з інклюзивним навчанням
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна		Українська мова	7+1	-
Іншомовна		Іноземна мова (англійська)	3	-
Математична		Математика	5	-
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		Я досліджую світ	3	-
Технологічна		Дизайн і технології	1	-
Інформатична		Інформатика	1	-
Мистецька		Мистецтво	2	-
Фізкультурна		Фізична культура	3	-
Усього			22+1+3	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня			23	-
Корекційно-розвиткова робота	Заняття з логопедом			1
	Заняття з практичним психологом			1
	Заняття з корекційним педагогом			4
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			32	